

NIEUWKOMER

REUZENBERENKLAUW

Niet alleen dieren, maar ook veel planten zijn nieuwkomers. De reuzenberenklauw is er een van. Dat is niet zomaar een exoot, maar een invasieve exoot. Hij groeit zo snel dat hij andere soorten kan wegdrücken. Door zijn grote bladeren neemt hij veel licht weg, waardoor andere planten geen kans krijgen om te groeien.

De reuzenberenklauw zie je vooral in gebieden waar weinig wordt gemaaid, zoals bermen, oevers en langs spoorwegen. Het is een indrukwekkende plant. Hij groeit ontzettend hard, kan met gemak vier meter hoog worden en heeft bloemschermen van een halve meter doorsnee. **Zijn stengel is zo stevig als bamboe en kan wel tien centimeter dik worden. Ik vind zo'n gigantische plant, die in een paar maanden tijd uit de grond wordt gestampt, een toonbeeld van de kracht van de natuur.**

Oorspronkelijk komt de reuzenberenklauw uit Oost-Europa, waar hij veel als veevoer werd gekweekt, en Zuidwest-Azië. In de negentiende eeuw is hij hier als sierplant naartoe gehaald. De plant zet veel zaad, waardoor hij zich makkelijk verspreidt. In Europa komen twintig verschillende soorten berenklauw voor, waaronder de 'gewone berenklauw'. Die groeit van oudsher in Nederland en is dus geen exoot.

Reuzenberenklauw

De gewone berenklaau wordt maar half zo groot, een meter of twee. De bladeren zijn ook meer ingesneden dan bij de reuzenberenklaau. De reuzenberenklaau heeft een heel vervelende eigenschap. Als je zijn sap – dat beschermd tegen zonlicht. Het sap is 'fototoxisch', zoals dat heet. Als je huid vervolgens aan de zon wordt blootgesteld, kun je er brandblaren van krijgen waar je littekens aan overhoudt. Als je het sap in je ogen krijgt, kun je zelfs blind worden. De gewone berenklaau heeft deze 'bijwerkingen' ook, maar veel minder. Aan het begin van het seizoen zijn de bladeren van de reuzenberenklaau groen en sappig. Schapen en koeien zijn er dol op. Vooral bij witte schapen en koeien – die weinig pigment hebben – zie je door de aanraking met het sap blaasjes en ontstekingen ontstaan rondom hun bek. Zwarte schapen hebben er veel minder last van. Als je door een veld met reuzenberenklaauwen loopt, zorg dan altijd dat je lichaam bedekt is en dat je een bril draagt. Komt er toch sap op je arm, spoel het er dan gelijk af en bedek je huid een paar dagen, zodat er geen zonlicht bij kan. Als de reuzenberenklaau in bloei staat, midden in de zomer, is hij het agressiefst.

De reuzenberenklaau hoort hier niet, zou je kunnen zeggen, maar omdat hij van het Euraziatische continent komt, kunnen onze insecten er prima mee overweg. Als hij in bloei staat trekt hij ongelooflijk veel beestjes aan, bijvoorbeeld soldaatjes: kleine langgerekte rode kevertjes. Niet alleen insecten, koeien en schapen smullen van die plant, ook slakken zijn er dol op.

Maar toch, een plant die hartstikke giftig is en ook nog eens andere planten wegdrukt: er zijn exoten voor minder uitgeroeid. Ook de reuzenberenklaau wordt op veel plekken bestreden. Maar zoals dat gaat in de natuur: als een soort eenmaal succesvol is, krijg je hem niet zomaar weg.

De reuzenberenklaau staat in heel Nederland, soms hele velden vol, zoals bij Almere. Sommige gemeentes zijn druk in de weer om de reuzenberenklaau uit te roeien, maar ik vind dat overdreven. We moeten ermee leren leven, zoals we ook met inheemse giftige planten als de taxus, de doornappel en de monnikskap moesten leren omgaan.

We weten allemaal dat het niet verstandig is om met blote benen door een veld brandnetels te lopen, dat is voor een veld met reuzenberenklaauwen niet anders.

En vergeet niet, hij springt niet ineens vanuit een donker hoekje in je nek. Het is maar een plant.

 [Video: boswachterarjan.nl/video/reuzenberenklaau](https://boswachterarjan.nl/video/reuzenberenklaau)